

ДОДАТОК
АРХІВНІ МАТЕРІАЛИ

Відгуки й рецензії Теофіля Комаринця

1. Рецензія на дисертацію Н. В. Алексєєвої “Фольклорно-мифологические мотивы и образы в нравственно-эстетической концепции писателей” на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук.
2. Отзыв об автореферате диссертации на соискание ученой степени доктора филологических наук Н. Н. Ильницкого “Современная украинская советская поэзия: литературный процесс и эволюция обрядности” – рукопис, друк, Київ, 1983 р.
3. Рецензія на монографію М. С. Грицюті “Проблеми села в українській літературі” – друк, 1983 р.
4. Рецензія на програму концерту народної капели бандуристів “Карпати” клубу Львівського УВО УТОС, присвяченого пам’яті Т. Г. Шевченка “В сім’ї вольній, новій” – рукопис, 2. III. 1984 р.
5. Поради і зауваження на кандидатську дисертацію Євгена Нахліка “Українська романтична проза 20–60-х років XIX ст.” на здобуття ступеня кандидата наук – рукопис, друк, 1985 р.
6. Отзыв на автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук Валерия Павловича Сиротенко “Жанрово-стилевое своеобразие повестей А. Димарова (60–80-е годы)” – рукопис, друк, 2. XI. 1985 р.
7. Отзыв об автореферате диссертации на соискание научной степени кандидата филологических наук С. В. Задорожной “Украинская драматургия первой половины XIX века и её истоки (К вопросу о соотношении литературы и фольклора)” – друк, 1. II. 1986 р.
8. Відзив на дисертацію Олега Мусійовича Пилип’юка “Становлення поетичної індивідуальності Т. Г. Шевченка (на матеріалі ранньої поезії)”, представленій до захисту на здобуття вченого ступеня кандидата філологічних наук (177 с. + 14 с. бібліографій) – рукопис, друк, 9. V. 1987 р.
9. Отзыв ведущего учреждения – кафедры украинской литературы Львовского государственного университета им. И. Франко – о кандидатской диссертации Елены Николаевны Охрименко “Стилевая дифференциация творчества украинских поэтов-романтиков 20–60 годов XIX века” – друк, рукопис, 1. IX. 1987 р.

10. Отзыв на диссертацию М. К. Наенка “Лирико-романтическое стилевое течение в украинской советской прозе” на соискание степени доктора филологических наук – рукопис, друк, 1988 р.
11. Отзыв ведущего учреждения – кафедры украинской литературы Львовского государственного университета им. И. Франко – о кандидатской диссертации Владимира Павловича Мовчанюка “Медитативная лирика Т. Г. Шевченко” – рукопис, друк, 11. IV. 1988 р.
12. Відгук на роботу аспірантки кафедри фольклористики ім. Філарета Колесси Ірини Подоляк “Записки в Южной Руси” Пантелеймона Куліша в контексті української фольклористики першої половини ХІХ ст. (Проблема колективного та індивідуального начал у фольклорі)” – рукопис, друк, 1990 р.
13. Рецензія на дипломну роботу студентки філологічного факультету Львівського університету М. С. Дмитрів “Тема украинской истории в творчестве Н. В. Гоголя” – рукопис, 1990 р.
14. Отзыв об автореферате докторской диссертации Ю. Ф. Кочерган “А. Довженко и романтическое течение социалистического реализма” – рукопис, друк, 1990 р.
15. Рецензія на експериментальний підручник з української літератури для 7-го класу, Львів, 1990 р.
16. Рецензія на дипломну роботу студентки-випускниці філологічного факультету Львівського університету Г. Б. Зеник “Сатиричні поеми Івана Франка” – рукопис, травень 1990 р.
17. Рецензія на дипломну роботу студентки V курсу філологічного факультету М. Я. Коцько “Героїко-романтична історична поема в українській літературі першої половини ХІХ ст.” – рукопис, червень 1990 р.
18. Рецензія на дипломну роботу студентки-випускниці філологічного факультету Львівського університету ім. І. Франка С. М. Пасічник “Іван Якович Франко – фольклорист” – рукопис, 9. VI. 1990 р.
19. Відгук на роботу учениці 11-го класу СШ № 70 м. Львова Ірини Яцишин “Українські коломийки: власні імена людей у них” – друк, 15. IV. 1991 р.
20. Відгук на роботу учениці 10-А класу СШ № 37 м. Львова Ярини Ключковської “Поетика стрілецьких пісень” – рукопис, друк, 16. IV. 1991 р.

21. Рецензія на дипломну роботу студента V курсу філологічного факультету львівського університету ім. І. Франка І. Тростюка “Романтична проза Івана Франка” – 21. IV. 1991 р.
22. Відгук на реферат аспірантки кафедри української фольклористики Львівського університету ім. І. Франка Ірини Плотичі “Теоретичні основи поетичного стилю Миколи Зерова” – 3. V. 1991 р.
23. Відгук на реферат вступниці до аспірантури зі спеціальності “Українська фольклористика” Лілії Яремко “Український фольклор в інтерпретації Миколи Костомарова” – рукопис, 5. V. 1991 р.
24. Рецензія на збірку пісень, яку опублікував Роман Береза – рукопис, друк, 14. VI. 1991 р.

* * *

Перераховані рецензії і відгуки проф. Т. Комаринець написав протягом 1984–1991 рр. Майже всі є у двох примірниках (рукописний і друкований). Зазначу, що рецензії кандидатських і докторських дисертацій підписувала лише зав. кафедрою української літератури Неоніла Міщенко. Тому важко сказати чи знали М. К. Наєнко, О. М. Охріменко, В. П. Мовчанок та ін. хто читав їхні дисертації, складав-компопував рецензії?

Такі відгуки були своєрідними науковими дослідженнями, хоча й мали свій жанр – рецензент мав зробити висновок про роботу. Хотіла б навести два з них – про дисертації М. М. Ільницького та О. М. Пилип'юка.

Отзыв

об автореферате диссертации на соискание ученой степени
доктора филологических наук

Ильницкого Николая Николаевича

“Современное украинская советская поэзия:
литературный процесс и эволюция образности”

(Киев, 1983. – 33 с.)

Н. Н. Ильницкий – известный украинский критик, литературовед, поэт, который своими научными исследованиями и личным участием в художественной жизни активно влияет на развитие современного литературного процесса. Перу ученого принадлежат работы, нашедшие отклик не только в кругу украинских, но и всесоюзных читателей. Значительные явления современной литературы, в частности поэзии, постоянно привлекают внимание исследователя, находят в его работах убедительное научное истолкование.

Труды Н. Н. Ильницкого обогатили понимание общей картины современной советской литературы. Они отличаются актуальностью поднятых проблем, высоким теоретическим уровнем, квалифицированным литературоведческим анализом художественных произведений, глубоким знанием советской многонациональной литературы. Эти качества, так необходимые современному литературоведу, особенно ярко проявились в автореферате докторской диссертации “Современная украинская советская поэзия: литературный процесс и эволюция образности”.

Автореферат Н. Н. Ильницкого дает основание считать, что представленная к защите диссертация ставит ряд действительно важных вопросов, актуальность которых не вызывает сомнений. В решениях партийных съездов, в постановлении ЦК КПСС “О литературно-художественной критике” подчеркивается важность исследований, современного литературно процесса, раскрытия закономерностей и тенденций советской многонациональной литературы. Поставленные диссертантом в духе этих требований конкретные задачи и научно обоснованное их решение убеждают в том, что работа Н.Н.Ильницкого является новаторским исследованием в украинском литературоведении. Глубоко эрудирован, используя достижения советского литературоведения, ученый не дублирует сделанного его предшественниками, а стремится по-своему оригинально раскрыть динамику развития современной литературы, постичь закономерности её основных направлений и тенденций. Рассматривая первостепенные, еще достаточно не изученные, иногда дискуссионные вопросы, он предлагает убедительные решения, горячо отстаивает подлинно научный подход к освещению ряда значительных явлений современной литературной жизни. Идет ли речь о понятии «современный литературный процесс», об относительной самостоятельности социологического и эстетического принципов в подходе к литературному произведению, или же о социальной обусловленности литературного развития, о диалектике традиций и новаторства, об индивидуальном стиле и стилевых тенденциях – автор полемизирует, оперируя вескими аргументами, свое понимание проблем. Диссертант справедливо оспаривает теоретические концепции о якобы несоответствии эпического способа литературе развитого социализма. Освещение этих и других не менее значительных проблем дается в автореферате на уровне современной теоретической мысли и с четких методологических позиций. Опираясь на положения ленинской теории отражения, автор рассматривает “художественное освоение действительности как специфическое проявление общей материалистической диалектики познания” (с. 8).

Особенно заслуживает внимание то, что диссертант рассматривает явление украинской литературы не изолированно, а в контексте общесоюзной литературы. Всесторонний глубокий анализ этих явлений в диахронном и синхронном аспектах и дал возможность исследователю на полный голос говорить о наличии в современной многонациональной литературе типологических закономерностей, более четко определить эволюцию поэтической образности, обосновать смену в ней мотивов и принципов отражения, раскрыть “механизм” возникновения, развития и отмирания отдельных тенденций в украинской советской поэзии исследуемого периода, даст полную характеристику образного восприятия жизни многих мастеров слова.

Вместе с тем, некоторые вопросы, на наш взгляд, не нашли в автореферате диссертации широкого освещения. Это, в первую очередь, относится к определению некоторых тенденций современной многонациональной советской литературы, в частности, её “мифологизации”. Постоянно оновляя арсенал художественных средств и образов, советская литература в последнее десятилетие наряду с фольклором обращается и к такой сокровищнице духовной культуры, как мифотворчество. Безусловно, это обращение обогащает мироощущение современного советского читателя, способствует раскрытию эволюции нашего общества. Вычлняя понятия фольклор и мифология в духовном развитии человечества, диссертант фактически их смешивает, отождествляет. Так, говоря о функции мифа в современной литературе, называя произведения Ю. Рытхеу, В. Санги, Д. Кугультинова, Э. Ватемаа, Ч. Амiredжиби, О. Чиладзе, Б.О лейника как убедительные свидетельства переосмысления сюжетов мифов, автор отмечает: “Каждое из этих произведений основано на приеме фольклорной условности” (с. 28). На этой же странице автореферата находим суждения и о фольклорной формуле. Очевидно, миф и фольклорная условность, фольклорная формула – понятия не синонимические.

Положительно воспринимая общий план концепции Н. Н. Ильницкого о существовании в современной украинской поэзии нескольких проблемно-стилевых тенденций, следует, однако, отметить, что романтическая тенденция не нашла в автореферате более полной интерпретации.

В заключении хочется подчеркнуть: автореферат Н. Н. Ильницкого, синтезируя его многолетний опыт исследования современного литературного процесса, свидетельствует о том, что представленная им к защите диссертация выполнена на уровне лучших достижений современной литературоведческой науки. Поэтому в нас нет сомнения в том, что её

автор Н. Н. Ильницький заслужує присудження йому іскомої науочної степені доктора філологічних наук.

Отзвєв об авторефератє докторської диссертации Н. Н. Ильницького “Современная украинская советская поэзия: литературный процесс и эволюция образности”, составленный кандидатами филологических наук доцентами Денисюком И. А., Комаринцем Т. И. и Кутковец Е. Т., обсуждался и утвержден на заседании кафедры украинской литературы Львовского ордена Ленина государственного университета им. И.Франко (протокол № 16 от 26 марта 1984 г.).

И. о. заведующего кафедрой украинской литературы Львовского университета доц. Комаринец Т. И.

Відгук

на дисертацію Олега Мусійовича Пилип'юка

“Становлення поетичної індивідуальності Т.Г.Шевченка (на матеріалі ранньої поезії)”, представлені на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук (177 с. + 14 с. бібліографії)

Про творчість Т. Г. Шевченка написано багато праць. Серед них є і такі, що присвячені дослідженню творчого матеріалу і поетики, художніх текстів, джерел поетичної майстерності, поетичної індивідуальності, жанрової різноманітності. Однак молодий дослідник не пішов шляхом лише узагальнення зробленого. Він знайшов нові перспективні аспекти наукового підходу до вивчення творчої самобутності Т. Шевченка. Дисертант поставив питання про особливості суспільного часу, в якому жив і писав Шевченко, вивчив літературно-естетичну ситуацію, що впливала на формування різноспрямованих художньо-стильових течій, синтезованих поетичним генієм письменника, особистісні якості поета, його соціальну біографію. Спираючись на різноманітні за масштабами поставлених питань шевченкознавчі праці, які визначили основу наукового пізнання поезій Шевченка, О. М. Пилип'юк підійшов до вивчення його творчої самобутності як спеціального предмету дослідження, який до цього часу не був у полі зору радянських вчених.

Досліджуючи процеси становлення поетичної особистості Шевченка, дисертант розглядає його ранню творчість як системну єдність, а не сукупність різножанрових творів різноманітної проблематики. Такий підхід визначив висвітлення поетичної спадщини як багатогранного об'єкту вивчення, динамічної системи. Якісно новий характер завдань, поставлених автором, вимагав від нього комплексного аналізу різних факторів, які впливали на становлення творчої індивідуальності Шевченка. Він поставив питання про поетику художнього образу як інтегративний

компонент творчої індивідуальності, до якого тільки підійшло радянське шевченкознавство.

Поетична система раннього Шевченка розглядається в дисертації в контексті художньої культури першої половини XIX ст., зокрема української і російської, з використанням деякого матеріалу із літератур західноєвропейських, що сприяло осягненню цієї системи як оригінальної і самобутньої. Однак комплексний аналіз образного світу поезії Шевченка не вичерпується застосуванням типологічного методу дослідження. Автор звертається також до принципів системно-структурного аналізу художніх текстів, що дало можливість розкрити гносеологію відображення художником об'єктивної реальності з позицій історично обумовленого естетичного ідеалу і глибше збагнути аксіологічну сутність написаних творів. Мета дисертації сформульована особливо чітко – “вивчення формування поетичної індивідуальності Шевченка на основі комплексного дослідження системи художніх образів його ранньої поезії” (с. 9–10).

Дослідження поставленої проблеми проводиться під кутом зору вивчення джерел образності ранньої поезії Т. Шевченка (біографічно-психологічних, фольклорних, книжно-літературних), текстуальних і контекстуальних мотивувань художніх образів (ліричних, баладних, лейтмотивних), художніх конфліктів як компонентів образної структури. Розглядані питання, які визначили зміст трьох глав, вирішуються в дисертації на основі глибокого аналізу історико-літературного матеріалу, текстів художніх творів, поетики, творчого методу, тобто художньої системи раннього Шевченка як цілісного явища. Визначивши місце Шевченка в суспільному, культурному і літературному житті своєї епохи, його естетичний ідеал, історизм художньої свідомості, поетику художнього конфлікту, О. М. Пилип'юк переконливо показав формування оригінальної поетичної особистості, яка створила самобутню художню систему, для якої найбільш характерним є органічний сплав романтичного і реалістичного світовідчуття з домінантою романтичного, яке увібрало і підпорядкувало реалістичні елементи.

Особливою рисою дисертації О. М. Пилип'юка є вмiле поєднання теоретичного та історико-літературного аспектів дослідження. При цьому автор виявляє велику ерудицію – він прекрасно ознайомлений з науковим вивченням проблеми творчої індивідуальності не лише в українському радянському літературознавстві, але й всесоюзному, добре орієнтується у світовому літературно-художньому процесі. Про це свідчить не тільки “Список використаної літератури”, в якому нараховується 218 назв, а в першу чергу змістовність, внутрішня спрямованість дисертації, написаної на рівні сучасного літературознавства.

Будь-яке наукове дослідження, що порушує важливі питання, завжди сприяє роздумам, може викликати дискусію, тим більше тоді, коли проблема тільки ставиться і передбачає нові шляхи її з'ясування. Високо оцінюючи дисертацію О. М. Пилип'юка як оригінальне дослідження, мені хотілось би висловити деякі міркування.

Розглядаючи творчість Шевченка раннього періоду в контексті романтичної літератури, дисертант чомусь завжди підкреслює, що поет виходив за її межі, то вносячи реалії суспільного життя в свої твори, то прагнучи до правдоподібності відображення, то не допускаючи стилізацій, як більшість романтиків. Романтики звинувачуються в тому, що в їх творчості “не завжди минуле зв'язане із проблемами сучасності”. “Винятковість при відображенні образу-персонажа (в Шевченка – Т. К.) не аналогічна поетиці романтичного індивідуалізму”, – пише дисертант. Думаю, що варто було говорити не тільки про те, що Шевченко вивільняється від канонів романтичної естетики, а й про те, що він сам своєю творчістю збагачує романтичне світобачення. Український романтизм, в порівнянні із західноєвропейським, більш “заземлений”, тому йому не чужі реалістичні елементи. Йому не властиві також різко індивідуалістичні характери, як, для прикладу, поезій Байрона. В його естетиці чітко виділяються конструкції образів міжполярних з'єднань (індивідуалізм-універсалізм), перехідні форми. Романтичні образи у творах українських письменників майже завжди ідеологізовані. Звернення до минулого в них ніколи не було самоціллю, а способом пізнання сучасного й осягнення майбутнього.

Український романтизм типологічно однорідний з аналогічними явищами в інших літературах і разом з тим самобутній. Для нього характерні певний синкретизм (просвітительський реалізм, бурлеск, сентименталізм), органічне поєднання, симбіоз просвітительської і романтичної ідеологій. Синтезувавши окремі елементи різних літературних напрямів і стилєвих течій, він набув таких якостей, які не були типовими для західноєвропейського романтизму. В розвитку саме цих якостей велику роль відіграв Шевченко.

Твердження Ю. О. Івакіна, що Галайда не придуманий Шевченком, не підтверджені фактами. Б. Навроцький, на якого він посилається, сам відзначав, що записані в 20-х рр. нашого століття перекази, в яких згадується ім'я Галайди, могли появитися під впливом поеми “Гайдамаки”.

“Краледвірський рукопис” автором дисертації відноситься то до національного фольклору, то до старочеської літератури. Відомо, що це був фальсифікат, створений В. Ганкою і І. Ліндою, хоча і відіграв певну роль в чеській літературі, подібно як “Пісні Оссіана” Д. Мак-

ферсона і до деякої міри “Запорожская старина” – в національних літературах інших народів.

Не можна також повністю погодитись з категоричним твердженням дисертанта, що просвітительська ідеологія не знайшла розповсюдження в Україні (с. 54). Просвітительські ідеї в українській літературі проявлялись протягом майже всього XIX ст., в тому числі і в романтичних творах. Що стосується історико-філософської системи Гердера, то вона була поштовхом до утвердження романтизму не лише в українській, але й в багатьох літературах Західної Європи.

Зроблені зауваження і деякі упущення більш часткового характеру не можуть вплинути на загальну оцінку дисертаційного дослідження О. М. Пилип'юка. Вони свідчать про те, що проблема творчої індивідуальності Т. Шевченка далеко не вичерпана, вимагає дальших пошуків, особливо у вивченні особливостей Шевченкового романтизму в контексті всієї романтичної літератури як її вищого досягнення.

Положення і висновки, які переконливо сформульовані в дисертації, можуть бути використані при вивченні української дожовтневої літератури у вищих навчальних закладах, при створенні монографій про творчу особистість Шевченка, загальних історико-літературних працях тощо.

Основні наслідки дисертаційного дослідження відбиті у чотирьох статтях, а також викладені у доповідях на різного типу конференціях у Київському, Івано-Франківському і Сумському педінститутах, Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР, Сімферопольському університеті. Автореферат передає зміст дисертації.

Дослідження “Становлення поетичної індивідуальності Т. Г. Шевченка (на матеріалі ранньої поезії 1837–1843 рр.)” повністю відповідає вимогам ВАК СРСР, які пред'являються до дисертацій, і дає всі підстави для того, щоб ставити питання про присудження його автору, Олегові Мусійовичу Пилип'юкові, наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.01.03 – Література народів СРСР (українська).

1988 р.

Листівки, листи-вітання

Від Лариси Даренської:

“Шановний Теофіл Іванович!

Щиро вітаю Вас з Новим роком. Бажаю щастя.

Лариса Даренська”.

Від Є. П. Кирилюка. 23. IV. 1964 р., Київ (№ 64):

“Дорогого Теофіла Івановича з радістю сердечно здоровлю в Першотравнем!

Дякую за привітання з присудженням Ленінської премії!

Зичу Вам і родині доброго здоров'я, щастя!

Ваш Євг. Кирилюк.

Київ, 1964.”

Від Михайла Шалати. [1967 р.]:

“Дорогий Теофіле Івановичу!

Вам і Вашій сім'ї в 1968 році сердечно зичу здоров'я, щастя і добра.

Вам зосібна хай таланить на благородному шевченківському поприщі, а відтак хай Ваша докторська доля видасться безхмарною.

З Новим щасливим роком!

Ваш Михайло Шалата (підпис)”.

Від Миколи [Грицюти]. 27. I. 1969 р.:

“Шановна сім'я Комаринців!

З нагоди свята дозвольте вітати Вас з черговим Новим роком і побажати міцного здоров'я, творчих успіхів і щастя у житті.

З повагою, Микола [Грицюта)”.

Від Ганни і Зеника Гузарів. [1970-ті роки]:

“Високоповажний Теофіле Івановичу!

Посилаємо якнайщиріші вітання і побажання щастя, здоров'я, успіхів на Новий рік.

Ганна, Зеник Гузарі”.

Від Василя [Микитася]. 1970 р., Київ:

“Дорогим Комаринцям найліпші Новорічні вітання та побажання добра, здоров'я, радості, достатку й благополуччя повну хату! Щоб не хворіли, щоб дівчатка росли й міцніли на щастя батькам, на радість людям! Нехай житом-пшеницею закосичиться Вам Новий рік від січня й до грудня, в будні й свята! Найзбудуться ваші мрії!

Обнімаємо, цілуємо всі й зокрема за дорученням Василь”.

Від Є. Кирилюка. Київ (№ 1):

“Вельмишановний Теофіле Івановичу!
Сердечно вітаю Вас із Новим 1971 роком!
Зичу більше не хворіти, бути працездатним і щасливим!
Ваш (підпис) Євген Кирилук”.

Від Тараса Салиги. [1971 р.]:

“Любий Теофіле Івановичу!
Сію Вам житом, вівсом, пшеницею, всілякою пашницею – на Щастя,
на Здоров’я, на Добро.
Тарас Салига”.

Від Михайла Шалати. 27.XII.1972 р., Дрогобич (№ 34):

“Дорогий, найдорожчий Теофіле Івановичу!
Красні панянки від хати до хати
Ходили щедрувати,
А як прийшли до Шалати –
Казали Вас і сім’ю привітати!
...Бачив я Вашу, Теофіле Івановичу, книжку в проспекті “Шевчен-
кiани” (Видав. “Дніпро”). Казав Дід Мороз, що все буде гаразд і він при-
спішить справу, а поки що він висилає Ваші фотографії, які розшукав на
нашій кафедрі (звичайно, одну собі вкравши).
Вінчую Вас сердечно, Новорічно!
Ваш вічно – Михайло Шалата”.

Від А. Бойчука. 1972 р.:

“Дорогі друзі – Теофіл Іванович, Олександра Іванівно, Ваші милі
доньки й матуся!

Уся родина Бойчуків зі степової Кіровоградщини щиросердно вітає
Вас з Наступаючим Новим роком! Бажаємо вам міцного здоров’я, щастя,
творчих успіхів і всього найкращого в житті. Нехай збудуться всі Ваші
плани і задуми. Нехай 1973 рік принесе Вам море радості і людського
щастя.

З глибокою пошаною до Вас. А. Бойчук”.

Від Батьків. 19. 3. 1973 р., Ст[арий] Я[зів]:

“Дорогому Теофілові
з нагоди Дня Уродин і Іменин пересилаємо найсердечніші поба-
жання всього найкращого: кріпкого здоровля, бадьорости духа і успіхів у
всіх мережах побажань і задумів.
Щиро люблячі Батьки”.

Від Михайла Шалати. 25. 12. 1973 р., Дрогобич:

“Дорогий Теофіле Івановичу!

Сердечно вітаю вас і родину з Новим, 1974 роком. Бажаю щастя не на рік, а на довгий вік!

Будьте романтиком не тільки в дисертації про романтизм, але взагалі у житті, бо людське серце, на жаль, не вічне.

Бережіть себе, бо з Вами й мені веселіше на світі.

Най Вам ялинкові вогні навіюють добрий настрій, радісні мрії; най Новий рік принесе Вам нові удачі!

Вип’єм, поки ся нам п’є, за те, що ми такі, як є!

Завжди вдячний Ваш (підпис) Михайло Шалата”.

1982 р.:

“Дорогий Теофіле Івановичу!

Щиро й сердечно вітає Вас факультетський Дід Мороз з Новим роком!

Хай Ваш дім повниться щастям і достатком, а в домі всі будуть здорові і радісні, гостинні й привітні.

Творчих Вам успіхів, приємного настрою і – телефону!”.

Від М. Т. Яценка. 30. XII. 1982 р.:

“Добрий день, вельмишановний Теофіле Івановичу!

Надсилаю до збірника “Українське літературознавство” свою статтю

“Проблема соціально активної особистості в творах Івана Франка”.

Разом із статтею надсилаю 2 рецензії та протокол кафедри.

З пошаною Яценко М. Т.”.

Віл Л. В. Петік. 31. 01. 1983 р., Київ:

“Вельмишановний Теофіле Івановичу!

Вашу доповідь включено до програми XXVI наукової шевченківської конференції, яка відбудеться 3–5 березня 1983 року в м. Ульяновську, в приміщенні Будинку політичної освіти (площа ім. 100-річчя з дня народження В. І. Леніна, 1). Регламент Вашого виступу 20 хв.

Програма конференції друкується і буде надіслана вам пізніше.

За дорученням зав.відділом шевченкознавства Є. П. Кирилюка Л. В. Петік (підпис)”.

Від З. Гузара. 2. V. 1984 р., Трускавець:

“Дорогий Теофіле Івановичу!

Надсилаю чорновик рецензії. Зробіть такі зміни чи доповнення, які вважатимете за потрібне, і, щоб було оперативніше, самі вишліть на адресу:

293053, Київ, 53
вул. Юрія Коцюбинського, 5
ж. “Українська мова і література в школі”.
Підпишіть мене самі, а в кінці дайте мою адресу:
293780, м. Трускавець, Львівської обл.
вул. Стебницька, 78, кв. 36.
Зі щирою повагою
З. Гузар”.

Від Євгена і Оксани Нахліків. 28. 12. 1988 р., Київ:

“Дорогий Теофіле Івановичу!

Сердечно вітаємо Вас і Вашу сім'ю з Новим роком і різдвяними святами. Щиро бажаємо Вам у Новому році доброго здоров'я, щастя, гарного настрою, подальших успіхів на літературознавчій і викладацькій ниві, нових цікавих публікацій і книжок.

З пошаною Євген і Оксана Нахліки”.

Від В. Мовчанюка. 1988 р., Київ, Інститут літератури ім. Т. Шевченка:

“Дорогий Теофіле Івановичу!

З Новим 1989 роком!

Щастя, здоров'я і миру вам і всій родині!

Творчих сил для праці на ниві Відродження нашої культури, мови, національної гідності!

З щирою повагою В. Мовчанюк”.

Від Степана Козака. 20. VII. 1989 р., Варшава:

“Вельмишановний Пане Теофілю!

Оце одержав Вашого листа й запрошення, сердечно дякую!

Це внесло в наш дім велику радість; радіємо, дуже радіємо надією на львівську подорож і наші зустрічі. Нашу поїздку маємо намір здійснити в останній декаді серпня, перед виїздом повідомлю Вас про день виїзду.

Ага, стаття Ваша дійшла до мене в повному порядку – дякую. Приготуйте до мого приїзду резюме на $\frac{3}{4}$ сторінки (воно буде перекладено на англ. мову).

Ще раз щиро дякую й бажаю всього найкращого.

З пошаною

Степан Козак”.

Від Ростислава Міщука. 2. I. 1990 р.:

“Дорогий Теофіле Івановичу!

Вам і Вашій родині добра і щастя.

Хай будуть у Вас клопоти мінімальними, праці – результативними, а життя – радісним.

На Новий рік усіяких вам гараздів!

Шкодную, що ми тоді не переговорили.

Хочемо цього року провести у грудні конференцію пам'яті Старицького, а у вересні 1991 р. – до ювілею Драгоманова. Щоб Ви могли запропонувати до збірника (1–1,5 арк.), публікація у “Дніпрі”?

Ростислав Міщук”.

Від Б. Шургота. [1990]:

“Шановний Теофіл Іванович!

Сердечно вітаю Вас з Новим Роком і Різдвам Христовим!

Нехай 1991 рік буде роком народження справжнього українського національного університету, а керована Вами Рада – запорукою в цьому.

Б. Шургот (підпис)”.

Від К. П. Фролової. 30. X. 1990 р., Дніпропетровськ:

“Шановний Теофіле Івановичу!

Надсилаю тези на конференцію, може, з деяким запізненням 30-го листопада, але дуже хотілося б потрапити на конференцію ще й тому, що я працюю на кафедрі української літератури професором, за сумісництвом я науковий керівник лабораторії фольклору, народних говорів і літератури Придніпровського регіону. Така лабораторія існує у нас два роки. Штат: 2 лаборанти, 2 наукові співробітники і три за сумісництвом на повний рік. Зробили чимало.

Хотілося б обмінятися досвідом, зі мною прийдуть ще два співробітники, вони також надіслали тези (Буртяк Н. Д. і Долгов М. О.).

Сподіваюсь, буду мати можливість контактувати з Вами.

З пошаною – К. П. Фролова

Дніпропетровський університет”.

Від Володимира Погребенника. 28. VIII. 1991 р., Київ:

“Високоповажаний Професоре,

надсилаю свою пропозицію, сподіваючися, що така тема доповіді зацікавить оргкомітет Вінчензівської конференції.

Додам, що мав нагоду виголосити реферат на матеріалі різних томів “На високій Полоніне” на трьох міжнародних конференціях (Будапешт – 1988, Вроцлав – 1989, Нансі – 1990), опублікував кілька статей про С. Вінченза.

Маючи найкращі спогади про організовані Вами в січні ц.р. наукові читання, сподіваюсь на успішне подолання всіх труднощів (зокрема, з браком “вінцензознавців”) та бажаю всього щонайкращого – Ваш Володимир Погребенник”.

Від Євгенії Сохацької. 1.IX.2006 р.:

“Дорога моя п. Олександро!

Із великою цікавістю прочитала Вашу книгу “Життя – мить”. Ви ще раз продемонстрували свою сильну ауру, доказали, що Ви не лише сильна особистість, а й аристократка духу. Хай англійці ховаються зі своїм традиціоналізмом, Ви дасте приклад усім, передусім галичанам (чи не першою Ви є в цьому плані?), для аналогічної роботи. Якби кожен представник свого роду написав щось подібне, то ми, українці, перестали б плакатися на долю, а гордилися своїми талановитими людьми. Дякую Вам за доставлену радість від вашої книги, хай Бог множить Ваші творчі сили і береже для нас!

Євгенія Сохацька”.

Від Є. В. Дятлової. 30.XI.2006 р., Збараж Тернопільської області:

“Вельмишановна пані Олександро!

Відділ освіти Збараської районної державної адміністрації повідомляє, що з метою вшанування пам’яті Вашого чоловіка професора Т. Комаринця педагогічними працівниками Вишневецької загальноосвітньої школи I–III ступенів спільно з науковим працівником Вишневецького замку Шиян Л. зібрано матеріали про роки навчання пана Теофіля у Вишневецькій школі.

Протягом останньої декади листопада для учнів місцевої школи було організовано уроки рідного краю, на яких вони довідалися про свого знаменитого земляка.

Також хочемо довести до Вашого відома, що плануємо в установленому порядку порушувати клопотання про присвоєння імені Теофіля Комаринця Вишневецькій загальноосвітній школі I–III ступенів.

З повагою,

Начальник відділу освіти

Збараської районної

Державної адміністрації Є. В. Дятлова (підпис)”.

Від Михайла Шалати. 12. XII. 2006 р., Дрогобич:

“В/шан. Олександро Іванівно!

... Дякую щиро за “Життя – мить”.

У Вас неабиякий письменницький хист! Нівроку, гідна всякої похвали працьовитість. Дай Вам, Боже, снаги і здоров’я ще не на одну гарну книжку спромогтися! Веселімося, поки на цім світі, адже “життя – мить”. Хай усі біди залишаються у старому році. З Новим роком!

Михайло Шалата”.

Від Наталії Гавдиди. 24. XII. 2006 р.:

“Шановна пані Олександро!

Щиро дякую Вам за надіслані книжки і листівку.

Розумію і поділяю Ваше бажання вшанувати пам’ять професора Теофіла Комаринця.

Знаю вашу ситуацію з власного гіркого життєвого досвіду. Ім’я мого покійного чоловіка, політичного і громадського діяча Івана Гавдиди носить школа, в якій він навчався і працював. І цього добився педколектив і дирекція школи. Тому і у Вашому випадку зараз усе залежить від ентузіазму людей на місцевому рівні. Та можете бути певні: пам’ять про вашого чоловіка завжди житиме в пам’яті його друзів та знаннях учнів.

Вітаю з Новим Роком та Різдрвом!

З повагою – Наталія Гавдида”.

Від Софії і Романа Березів. 25. XII. 2006 р.:

“Велику патріотку, мудру, натхненну добром і величчю благородства вельмишановну п. Олександрю Комаринець щиросеречно вітаєм з Різдрвом Христовим.

Хочем, щоб кожна різдрв’яна зірочка заглянула у Ваше серце, наповнила його іскринками великих надій на Добро і особисту радість!

А Новий 0.7 рік хай принесе те, до чого він призначений своєю магічною силою числа “7” – тобто – Успіх, Щастя, запорука чудового настрою...

З вел. шаном схиляємо голови перед Вами – Софія і Роман Берези”.

З М І С Т

<i>Кривенко М.</i> Від укладача	5
<i>Івашків В.</i> Теофіль Комаринець у своїх працях і дослідженнях про нього	9
<i>Комаринець О.</i> Плетиво стежок-доріг Теофіля Комаринця (біографічний нарис)	12
ЧАСТИНА I	
Друковані праці Теофіля Комаринця	
Окремі видання	36
Статті, рецензії, виступи, інтерв'ю	39
Упорядкування. Редагування	50
ЧАСТИНА II	
Матеріали про Теофіля Комаринця	58
Бібліографічні джерела, в яких зареєстровано праці Теофіля Комаринця та література про нього	83
Інформація про Теофіля Комаринця в Інтернет-джерелах	93
ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ	
Алфавітний покажчик друкованих праць Теофіля Комаринця	98
Іменний покажчик	104
Покажчик періодичних і серійних видань, в яких зафіксовано праці Теофіля Комаринця та література про нього	110
<i>Комаринець О.</i> Людина, вчений, педагог в епістолярному віддзеркаленні: з архіву Теофіля Комаринця	117
ДОДАТОК	
Архівні матеріали	151
Листівки, листи-вітання	159

Науково-довідкове видання

Теофіль КОМАРИНЕЦЬ

Біобібліографічний покажчик

Оригінал-макет підготовано
у відділі автоматизації НБ ЛНУ імені Івана Франка
(завідувач Мирослава ДОМАНСЬКА)

Підп. до друку . Формат 60×84/16. Папір друк.
Друк офсет. Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. арк. 10. Обл.-вид. арк. 11,3.
Тираж 300 прим. Зам. №

Видавничий центр
Львівського національного університету імені Івана Франка
79000 Львів, вул. Дорошенка, 41